

Тема. **Міжпредметна інтеграція у вивченні теми «Зима»**

Мета: розширити й узагальнити знання учнів про тему «Зима» через поєднання змісту різних освітніх галузей; формувати вміння застосовувати набуті знання у математичних, мовних та творчих завданнях; розвивати логічне мислення, спостережливість, мовлення та навички співпраці; сприяти розвитку пізнавального інтересу, уміння здійснювати самооцінювання й виховувати відповідальне ставлення до природи.

Навчальна складова

Розширювати та узагальнювати знання учнів про сезонні зміни в природі взимку, формувати вміння застосовувати їх під час виконання математичних обчислень і мовленнєвих завдань.

Розвивальна складова

Розвивати логічне мислення, увагу, мовлення, уміння аналізувати інформацію, робити висновки та працювати в групі.

Виховна складова

Виховувати бережливе ставлення до природи, відповідальність, взаємоповагу та культуру співпраці.

Обладнання

Дидактичні матеріали, наочність, роздаткові картки, мультимедійний супровід.

Тип уроку

Інтегрований урок формування та узагальнення знань.

Інтегровані освітні галузі: ЯДС, математика, українська мова, дизайн і технології.

Форми роботи: групова, індивідуальна.

Зміст уроку

I. Організація учнів до роботи. Слайд 1

Привітання й емоційна підготовка дітей до уроку.

Вітання гостей.

Вправа для створення ситуації успіху « Психологічне налаштування на урок»

-Легенько розітремо долоньки. Що ви відчули?

Передаємо одне одному тепло потиском руки.

Заплющимо очі й пошепки повторимо за мною:

У нас хороший настрій.

Ми всі готові до уроку.

Бажаємо собі і друзям успіху!

На уроці діють п'ять правил роботи: Слайд 2

- правило підведеної руки;
- уміння слухати;
- співпраця в групі;
- творча активність;
- відповідальність за результат.

II. Мотивація навчальної діяльності учнів.

Повідомлення теми і мети уроку.

Як ви гадаєте, що приховує чарівна скриня?

Пограємося в гру.

Гра називається «Так чи ні» (завдання із чарівної скриньки) **Слайд 3**

У цій скрині є певний предмет. Пропоную визначити, що це може бути. Кожен може поставити одне запитання про предмет, який знаходиться всередині. Відповідь буде лише «так» або «ні».

- Це аркуш паперу? (так)
- Він червоного кольору? (ні)
- На ньому щось написано? (так)
- Це лист? (так)

Від кого цей лист? (Зачитую)

Стало біло навкруги,

Я розпушую сніги,

Наганяю холоди,

Води сковую в льоди.

В дружбі з дітьми я всіма.

Здогадались?

Я - ...ЗИМА!

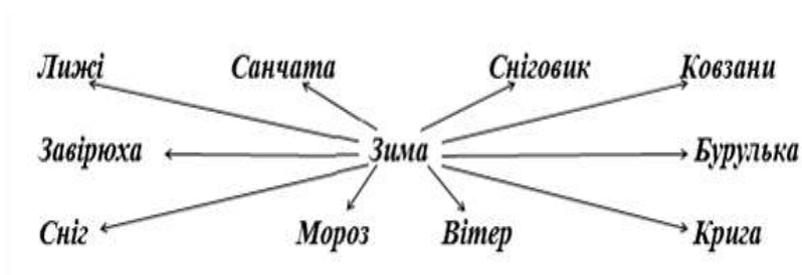
Ось і відгадали. Це лист від пори року - Зима

Здогадалися, яка тема уроку? **(ЗИМА) Слайд 4**

III. Осмислення, узагальнення і систематизація знань, умінь і навичок.

Вправа «Асоціативний куц»

- Які асоціації виникають у вас, коли ви чуєте слово «зима»? Що перше спадає вам на думку? (Сніг, мороз, санчата, Новий рік, іній, сніговик, Різдво тощо)

Бесіда

У зими є помічники - три брати. Хто вони? (Відповіді учнів) **Слайд 5**

Грудень. Зиму розпочинає грудень. У цьому місяці Сонце піднімається найнижче над горизонтом, дні стають найкоротшими. Назву «грудень» пов'язують зі словом «грудка». Після осінніх дощів розтопані возами дороги замерзли. Їздити такими дорогами було важко - заважали замерзлі грудки.

-Що ще нам відомо про грудень?

22 грудня – день зимового сонцестояння: найдовша ніч і найкоротший день. Після цього день поступово збільшується, а ніч зменшується.

Січень Другий місяць зими. Кажуть: «Січень – снігом січе». Існує пояснення, що назва місяця походить від слова «сікти». Узимку, коли дерева «сплять», люди розчищали ліси, рубали (сікли) дерева.

Лютий Іноді зима по-справжньому виявляє свій суворий характер саме в лютому – останньому зимовому місяці. Тоді дмуть сильні вітри, налітають хуртовини, частішають віхоли, дошкуляє мороз. Звуть його злюкою. Але сонце вже повертається в бік весни. Часто бувають відлиги.

У нашому класі є учні, які в цьому місяці святкують свій день народження. Підніміться, будь ласка (12 учнів).

У нас є до вас запитання.

Як у народі ще називали перший зимовий місяць - **грудень?**

«Мостовик», «Стужайло», «Вітровик», «Зимник», «Хмурень».

Січень також мав чимало народних назв: «Сніжень», «Сніговик», «Льодовик», «Щипун», «Тріскун».

Лютий називали: «Зимобор», «Криводоріг», «Громник», «Бокогрій».

- Поаплодуймо нашим зимовим іменинникам.

-А яка головна ознака зими? Що робить її такою неповторною?

Снігом називають особливу форму опадів, що складається з найдрібніших кристалів замерзлої води.

Ці кристали ми називаємо сніжинками.

Перегляд відеоролика «Як утворюються сніжинки» Слайд 6

Оголошення виду самооцінювання учнів.

Оцінювати свою роботу на уроці ви будете за допомогою сніжинок.

1-ша сніжинка - я гарно справляюся із завданнями.

2-га сніжинка - я добре справляюся із завданнями.

3-тя сніжинка - мені ще не все вдається.

Після кожного виконаного завдання ви обиратимете сніжинку на картці самооцінювання та підписуватимете її. **Слайд 7**

IV. Основна частина.

Зима підготувала для вас кілька чарівних скринь, у яких заховані завдання з різних предметів.

Таких скринь у нас п'ять. **Слайд 8**

Перша скриня *Гра «Посади птахів до годівнички» Слайд 9*

Учитель. Подумайте, які птахи осілі, а які перелітні. Оберіть лише осілих (зимуючих) птахів та «посадіть» їх до годівнички.

-На виконання завдання дається - 2 хвилини.

1-ша група: горобець, голуб, дятел, омелюх, грак, зозуля.

2-га група: синичка, сорока, снігур, шишкар, журавель, жайворонок.

3-тя група: зяблик, ворона, галка, соловей, лелека, качка.

4-та група: чиж, щиглик, горлиця, чечітка, ластівка, шпак.

5-та група: сова, сойка, яструб, повзик, лебідь, чапля.

Вчитель. Перша причина відльоту птахів — це голод: немає комах і достатньої їжі.

Зимувати залишаються птахи, які живляться насінням, ягодами, рештками рослин. Але коли випадає багато снігу, їм стає особливо важко добувати їжу. Саме людина може допомогти птахам у цей період.

- Як саме? (Відповіді учнів.)

Годівниця для птиці - це те місце, де вона може сховатися від вітру і насититися кормом. Пам'ятаймо про це.

Самооцінювання сніжинкою

Відкриваємо другу чарівну скриню. Яке випробовування приготувала нам Зима цього разу?

Одягни однокласника на зимову прогулянку.

У коробках знаходяться теплі речі, якими ви повинні одягнути свого однокласника для зимової прогулянки.

На кожній речі прикріплено завдання. Спочатку виконайте його, запишіть результат у таблицю, а вже потім «одягніть» відповідну річ.

Група, яка найшвидше й правильно виконає всі завдання, заповнить таблицю та одягне товариша, стане переможцем.

На виконання — 5 хвилин.

Самооцінювання сніжинкою

Фізкультхвилинка Слайд 10

Ми сьогодні багато говорили про зиму, її ознаки та особливості. Тепер спробуємо передати свої знання й враження у творчій формі.

Відкриваємо третю скриню - «Складання сенкану» Слайд 11

Сенкан — це вірш, що складається з п'яти рядків. Слово «сенкан» походить від французького слова «п'ять» і позначає вірш у п'ять рядків. **Слайд 12**

Правила складання сенкану.

1 рядок — одне слово (тема).

2 рядок — два прикметники (яка?).

3 рядок — три дієслова (що робить?).

4 рядок — речення з чотирьох слів (ставлення, думка).

5 рядок — одне слово-узагальнення (асоціація).

Для кожної групи Зима підготувала слово, з яким ви складатимете сенкан.
Але ці слова потрібно відшукати.

Загадка

Є твердий, а є м'який,
Є важкий, а є легкий.
Ми на ньому сидимо,
І вчимося, і їмо...

(СТІЛЕЦЬ)

На складання сенкану вам дається 3 хв.

Зачитування сенканів.

Самооцінювання сніжинкою.

Слухаємо уважно, підтримуємо одне одного оплесками.

Четверта скриня «Анаграма»

Розгадайте анаграму й дізнаєтеся, який день відзначають сьогодні – 9 грудня.

Щорічно 9 грудня у світі відзначають День різдвяної листівки. Слайд 13

Безумовно, у сучасному світі відправлення листівок дещо застаріло, адже більшість людей надсилають привітання електронною поштою або вітають одне одного телефоном. Проте погодьтеся: немає нічого ціннішого, за щирі побажання на різдвяній листівці, особливо якщо вона створена власноруч.

П'ята скриня. «Виготовлення листівки» Слайд 14

Для виготовлення листівки нам знадобляться:

- кольоровий папір для ксерокса (білий, блакитний, зелений, червоний);
- фігурні дираколи;
- ножиці;
- клей ПВА;
- прикраси;
- роздруківки: слова привітання, напис «З Новим роком!».

1-й етап

Беремо аркуш паперу блакитного кольору, згинаємо навпіл - основа листівки.

2-й етап

Вирізаємо із зеленого паперу квадрати розміром 10 см х 10 см і згинаємо їх по діагоналі. Уздовж лінії згину на відстані 1см креслимо лінію при цьому відступивши з одного краю 2см, з іншого - 1см. Потім креслимо кілька ліній з відстанню 1 см, розрізаємо по лініях, розгортаємо й приклеюємо до основи листівки.

3-й етап

Прикрашаємо ялинку. Для прикраси можна використовувати різні аксесуари.

У нашому випадку це блискітки та сніжинки.

Презентація робіт.

Самооцінювання сніжинкою.

V Підсумок уроку.

Рефлексія уроку *гра «Сніжки»* **Слайд 15**

- На уроці я запам'ятав (ла)...
- Найкраще мені вдалося...
- Найбільше мені сподобалося...
- Мене надихнуло ...
- Ці знання знадобляться мені...

Настав час оцінити свою роботу протягом уроку.

Підрахуйте, яких сніжинок у вас найбільше, й дістаньте таку сніжинку з конверта.

Цими сніжинками прикрасимо наше зимове вікно й створимо справжню атмосферу зими в класі.

Музичний супровід. Слайд 16

Сьогодні ми поєднали знання з різних предметів під час вивчення теми «Зима», узагальнили їх і закріпили на практиці. Ви активно працювали, співпрацювали в групах і показали гарні результати. Нехай отримані сьогодні знання допоможуть вам у подальшому навчанні.